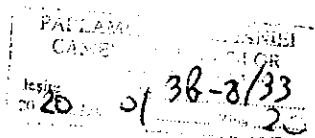
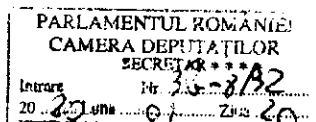

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELATIA CU PARLAMENTUL

Nr. 274 (2), 288, 287, 283, 282, 281, 290, 292, 314, 313,

315, 316, 318, 351, 339, 350, 349, 348, 347, 346, 345,

344, 343, 342, 341, 291/2020

15. IAN. 2020

**Către: Domnul Cristian BUICAN
Secretar al Camerei Deputaților**

Ref. la: Răspunsuri la întrebări formulate de deputați

Stimate domnule secretar,

Vă transmitem, alăturat, răspunsurile instituțiilor vizate cu privire la unele întrebări formulate de deputați, potrivit tabelului anexat.

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU/

SECRETAR DE STAT

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Ministru

L1/ 8836

30 decembrie 2019

Stimate domnule deputat,

Nr. 318.../M.R.P.
Data 14.01.2020

Referitor la întrebarea dumneavoastră vizând „câte cauze sunt în curs de soluționare pe rolul CEDO privind victimele torturii în România”, precizăm, în primul rând, faptul că ulterior înregistrării unei cereri, aceasta este supusă de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Curtea sau CEDO) unei analize din perspectiva îndeplinirii, *prima facie*, a condițiilor de admisibilitate prevăzute de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Convenția), și doar acele cereri care nu sunt în mod vădit inadmisibile sunt comunicate Guvernului pentru ca acesta să-și poată exprima poziția.

Prin urmare, nu este posibil, în mod obiectiv, să indicăm câte cereri având ca obiect presupuse acte de tortură sunt în curs de soluționare pe rolul CEDO.

Cauzele ce au ca obiect tortura se înscriu în sfera articolului 3 din Convenție (interzicerea torturii și a relelor tratamente), articol care acoperă o sferă mai largă de situații decât sensul comun al cuvântului tortură (acțiunea de a supune pe cineva la chinuri fizice violente, adesea în scopul obținerii unor mărturii sau informații), acest articol stabilind atât obligații materiale în sarcina statelor (de a nu supune persoanele la tortură și rele tratamente), cât și obligații procedurale (de a ancheta în mod eficace cazurile în care persoanele au fost victime ale unor acte de tortură ori rele tratamente, comise de organele statului sau de alte persoane).

DOMNULUI TUDOR VLAD BENGA

DEPUTAT

CAMERA DEPUTAȚILOR

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Astfel, în sfera articolului 3 se încadrează și cauzele ce au ca obiect suprapopularea carcerală și condițiile inadecvate de detenție¹ (inclusiv cauzele în care reclamantii se plâng de lipsa asistenței medicale sau a asistenței necesare ca urmare a unui handicap pe perioada detenției²), cauzele vizând rele tratamente sau actele de violență la care sunt supuși reclamantii de către autorități (de exemplu, cauzele ce privesc acte de violență comise de organele de poliție în cursul unor intervenții/arestări³, cauze privind persoanele rănite în cursul evenimentelor din decembrie 1989⁴ etc.).

În prezent, vă informăm că pe rolul CEDO se află numeroase cauze ce privesc presupuse încălcări ale articolului 3 din Convenție, dintre care cea mai mare parte au ca obiect condițiile inadecvate de detenție din penitenciare și centrele de reținere și arestare preventivă.

În materia cauzelor ce vizează în mod specific acuzații de tortură și supunere la rele tratamente, menționăm cauza *Al Nashiri împotriva României*, soluționată de Curte printr-o hotărâre din 31 mai 2018 (definitivă la 8 octombrie 2018), unde au fost constatate, printre altele, încălcarea articolului 3 din Convenție, atât sub aspect material (ca urmare a complicității statului pârât la supunerea reclamantului la tratamente inumane pe teritoriul său și la transferul acestuia de pe teritoriul său, în ciuda riscului real de supunere a reclamantului la tratamente contrare prevederilor articolului 3 din Convenție), cât și procedural (sub aspectul absenței unei anchete efective și cuprinzătoare a acuzațiilor formulate de reclamant cu privire la supunerea sa la rele tratamente în perioada cât s-a aflat în custodia CIA)⁵.

Cu titlu de exemplu, mai amintim două hotărâri pronunțate de CEDO în cauze privind relele tratamente la care a fost supus un reclamant în custodia poliției:

Prin hotărârea pronunțată de CEDO la data de 16 decembrie 2008 (și rămasă definitivă la 16 martie 2009) în cauza *Rupa (nr. 1) împotriva României*, cererea nr. 58478/00, a fost constatată încălcarea de către autorități a mai multor articole din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Convenția), după cum urmează: art. 3 (atât sub aspectul supunerii reclamantului la tratamente inumane și degradante suferite în cursul arestării și deținerii, cât și sub aspectul lipsei unei anchete eficace cu privire la aceste rele tratamente), art. 13 (lipsa

¹ Cu titlu de exemplu recent, hotărârea CEDO din cauza *Simulescu împotriva României și alte 8 cereri*, din 6 iunie a.c.

² De exemplu cauza *Mihăilescu împotriva României*, soluționată prin hotărârea CEDO din 3 decembrie a.c.

³ Ca de pildă cauza *Lingurar împotriva României*, soluționată printr-o hotărâre din 16 aprilie a.c.

⁴ De ex., hotărârea Curții din cauza *Giurcanu împotriva României și alte 2 cereri*, datând din 16 octombrie 2018.

⁵ Punctele 4 și 5 din dispozitivul hotărârii CEDO.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

unui remediu efectiv pentru încălcările art. 3 menționate anterior), art. 5, alineatele 1, 3, și 5 (dreptul la libertate și siguranță), art. 6, alineatele 1, 2, și 3 (dreptul la un proces echitabil) și art. 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie).

Ulterior, printr-o hotărâre din 19 iulie 2011 (și rămasă definitivă la 19 octombrie 2011) în cauza *Rupa (nr. 2) împotriva României*, cererea nr. 37971/02, a fost constatată încălcarea de către autorități a art. 3 (în ceea ce privește lipsa unei anchete eficiente a rețelilor tratamente la care reclamantul fost supus cu ocazia unui interogatoriu) și art. 13 (lipsa unui remediu efectiv) din Convenție.

Ca urmare a hotărârilor pronunțate de Curte, la nivelul Comitetului Miniștrilor (CM) din cadrul Consiliului Europei (CoE), organism care are ca rol supravegherea modului în care statele execută hotărârile CEDO, a fost creat grupul de cauze *Barbu Anghelescu (nr. 1)*⁶, ce cuprinde mai multe cauze soluționate de Curte (56) prin hotărâri în care a constatat existența unor abuzuri suferite de reclamanți (sau rude ale acestora) în custodia poliției sau cu ocazia arestării, caracterul ineficace al anchetelor și procedurilor penale derulate ca urmare a acestor abuzuri și lipsa unui remediu efectiv pentru despăgubirea victimelor abuzurilor pentru suferințele îndurate. De asemenea, în unele cauze a fost constatată și existența discriminării pe criteriul originii etnice a reclamanților.

În aceste cauze, CM a notat progresele realizate de autoritățile române pentru a răspunde constatărilor Curții în materia combaterii rețelilor tratamente suferite de persoane cu ocazia arestării sau reținerii acestora de către organele de poliție: demilitarizarea poliției, modificarea vechiului Cod de procedură penală pentru a permite procurorilor și instanțelor civile să gestioneze cazurile privind abuzurile comise de polițiști, evoluțiile survenite în materia răspunderii disciplinare a polițiștilor, reorganizarea poliției judiciare, adoptarea noilor Coduri (penal și de procedură penală), desemnarea Avocatului Poporului ca mecanism național de prevenție în cadrul Protocolului opțional la Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva Torturii, introducerea motivării etnice sau rasiale ca circumstanță agravantă în comiterea unei infracțiuni etc.

Ca urmare a acestor progrese, prin decizia adoptată la reuniunea CM din 8 iunie 2016⁷, Comitetul a închis supravegherea în 36 de cauze, între care și cauza *Rupa (nr. 2) împotriva României*, ce au privit încălcări ale art. 2, 3, 13 și 14 din Convenție ca

---

⁶ Mai multe informații despre acest grup de cauze se găsesc pe portalul HUDOC EXEC, ce urmărește modul în care statele execută hotărârile CEDO: [https://hudoc.exec.coe.int/eng#{%22EXECIdentifier%22:\[%22004-17496%22\]}](https://hudoc.exec.coe.int/eng#{%22EXECIdentifier%22:[%22004-17496%22]})

⁷ Decizie disponibilă la adresa [https://hudoc.exec.coe.int/eng#{%22EXECIdentifier%22:\[%22004-17496%22\]}](https://hudoc.exec.coe.int/eng#{%22EXECIdentifier%22:[%22004-17496%22]})

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

urmare a abuzurilor la care reclamanții au fost supuși de către organele de poliție, a ineficienței anchetelor derulate pentru a cerceta aceste abuzuri și a lipsei remediilor interne eficiente pentru a pune capăt unor astfel de abuzuri, precum și a supunerii unora dintre reclamanți la rele tratamente în baza apartenenței acestora la etnia rromă.

Prin aceeași decizie, CM a luat act cu satisfacție de măsurile adoptate de autorități pentru a preveni decesele sau relele tratamente comise de organele de poliție, inclusiv prin crearea unui cadru normativ adecvat ce cuprinde garanții („*safeguards*”) fundamentale împotriva relelor tratamente, inclusiv în ceea ce privește eforturile depuse pentru a asigura aplicarea acestui cadru normativ de către autoritățile competente.

Pentru mai multe informații despre despăgubirile la care au dreptul victimele infracțiunilor (inclusiv victimele torturii și relelor tratamente), precizăm că Ministerului Justiției este instituția competentă în materie.

În ceea ce privește cuantumul despăgubirilor acordate pentru încălcări ale articolului 3 din Convenție, menționăm, în primul rând, că acesta este unul variabil și este stabilit de Curte în funcție de sumele cerute de reclamanți, gravitatea încălcării drepturilor omului și jurisprudența sa anterioară. Cu titlu de exemplu, arătăm că în cauza *Al Nashiri împotriva României*, Curtea a acordat reclamantului daune morale de 100.000 EUR (pentru încălcarea articolului 3, dar și a articolelor 2, 5, 6 (1), 8 și 13 din Convenție, și a articolului 1 din Protocolul adițional nr. 6 la Convenție).

Totodată, în cauza *Rupa (nr. 1) împotriva României*, Curtea a acordat reclamantului daune morale de 30.000 EUR și cheltuieli de judecată de 11.374 EUR, în vreme ce în cauza *Rupa (nr. 2) împotriva României*, reclamantul a primit 5.200 EUR daune morale și 5.000 EUR cheltuieli de judecată.

Primiți, vă rog, domnule deputat, asigurarea considerației mele deosebite.

